

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.23.2025.AK

**Pani
Ewelina Maruchniak
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Jerzmanowej
ul. Głogowska 7
67-222 Jerzmanowa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 24 lipca 2025 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, 4 sierpnia 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Ewelina Maruchniak zatrudniona na stanowisku Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jerzmanowej od dnia 26 lipca 2018 r.
Zakres kontroli	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi.
Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 23 czerwca 2025 r.	
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej², 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej³ Plan kontroli na I półrocze 2025 r. (KO-KZ.430.9.2024.MK) zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 20 grudnia 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	od dnia 23 czerwca 2025 r. do dnia 23 lipca 2025 r.
Kontrolerzy	1. Agnieszka Kukuryka-Szymuś – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.231.2025.AK z dnia 26 maja 2025 r., 2. Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.232.2025.AK z dnia 26 maja 2025 r. (dowód: akta kontroli, str. 9,12)

¹ dalej „Ośrodek” lub „GOPS”

² t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, ze zm., dalej „ustawa o pomocy społecznej” lub „ustawa”

³ Dz. U. z 2020 r., poz. 2285, ze zm., dalej „rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Ewelina Maruchniak – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jerzmanowej.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jerzmanowej w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone w jednostce podlegającej kontroli w dniach 23 i 30 czerwca 2025 r. na podstawie dokumentacji zawartej w teczkach osób, które ubiegały się o świadczenia z pomocy społecznej i które korzystały z tych świadczeń w okresie objętym kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jerzmanowej Panią Ewelinę Maruchniak. Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 19.

Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 10, 11, 12, 14, 16, 16a, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych (pkt 12),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Kierownik GOPS w Jerzmanowej na podstawie Zarządzenia Nr 0050.73.2018 Wójta Gminy Jerzmanowa z dnia 26 lipca 2018 r. wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁴.

⁴ t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 146 ze zm., dalej „ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych”

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 3, 6, 7, 8, 9 i 15 ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o udzielenie pomocy w formie:

- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15).

Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki (pkt 3),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach (pkt 5).

Gmina Jerzmanowa nie realizuje zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 2a i 3b ustawy dotyczących przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2), organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (pkt 2a) oraz przyznawania i realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 3b), gdyż jak wyjaśnił Kierownik Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o taką formę pomocy.

W okresie objętym kontrolą GOPS w Jerzmanowej nie realizował projektów socjalnych (art. 17 ust. 2 pkt 3a ustawy).

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6, 9 i 10 ustawy, dotyczące:

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 10).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7 i 8 ustawy dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8),

nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Kierownik GOPS, w okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o tę formę pomocy.

Gmina Jerzmanowa nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy), ale mieszkańcy Gminy Jerzmanowa mają możliwość uczestniczenia w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi o zasięgu powiatowym. W okresie objętym kontrolą 2 mieszkańców Gminy uczestniczyło w takich zajęciach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

W kontrolowanym okresie Kierownik GOPS w Jerzmanowej nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli (art. 110 ust. 5 ustawy), ale udzielano osobom informacji w tym zakresie.

W okresie objętym kontrolą, jak poinformował Kierownik Ośrodka, kierowano wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami oraz o ustalenie poziomu potrzeby wsparcia. W 2024 r. skierowano 4 wnioski do ZUS, 2 wnioski do KRUS, 7 wniosków do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz 11 wniosków do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności. W 2025 r. skierowano 2 wnioski do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności i 6 wniosków do Wojewódzkiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Ponadto pracownicy Ośrodka udostępniali druki, udzielali informacji i pomagali skompletować niezbędną dokumentację do złożenia wniosku o: ustalenie niepełnosprawności, wydanie decyzji o poziomie potrzeby wsparcia, a także o ustalenie prawa do świadczenia uzupełniającego i wspierającego.

Kierownik GOPS w Jerzmanowej składał Radzie Gminy Jerzmanowa coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

W okresie objętym kontrolą, do 23.06.2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej nie udzielał pomocy obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy z dnia 12 marca

2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁵.

Osoba zatrudniona na stanowisku Kierownika GOPS w Jerzmanowej spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400 zł miesięcznie, wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywało do dnia 23.06.2025 r. 4 pracowników socjalnych. Dodatek, o którym wyżej mowa nie jest wliczany do minimalnego wynagrodzenia pracowników socjalnych, zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁶. W aktach osobowych pracowników socjalnych Ośrodka znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie tego dodatku oraz podpisane zakresy czynności, uprawnień i obowiązków.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Jerzmanowa zamieszkałą przez 5 637 mieszkańców, w tym 86 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień 31.12.2024 r.). Na dzień 23.06.2025 r. Gmina liczyła 5 582 mieszkańców, z których pracą socjalną objęte były 74 rodziny i osoby samotnie gospodarujące.

W okresie objętym kontrolą w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Jerzmanowej zatrudnionych było (do 23.06.2025 r.) 4 pracowników socjalnych w łącznym wymiarze 4 etatów, którzy realizowali pracę socjalną i przeprowadzali rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą jednostki, w związku z czym otrzymywali dodatek do wynagrodzenia w wysokości 400 zł.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej ośrodek pomocy społecznej (...) powinien zatrudniać pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy, w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących.

Art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że ośrodek pomocy społecznej (...) zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jerzmanowej na dzień kontroli spełnia wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych zarówno w stosunku do liczby mieszkańców gminy jak i proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

⁵ t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 337, dalej „specustawa”.

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 ze zm.

W obszarze udzielania schronienia stwierdzono, że:

1. Umowa z dnia 7 grudnia 2023 r. zawarta na okres od 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r. dotycząca zapewnienia miejsca tymczasowego schronienia 1 osobie bezdomnej – mężczyźnie, oraz umowa z dnia 31.12.2024 r. zawarta na okres od 1.01.2025 r. do 31.12.2025 r. dotycząca zapewnienia miejsca tymczasowego schronienia 1 osobie bezdomnej – mężczyźnie zostały zgłoszone do rejestru miejsc, w których Gmina udziela tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowniach i ogrzewalniach prowadzonego przez Wojewodę Dolnośląskiego bez zachowania terminu określonego w art. 48a ust. 11c ustawy o pomocy społecznej.

Gmina, która zawarła umowę z podmiotem niepublicznym na zakup usługi udzielenia tymczasowego schronienia w odpowiedniej formie, w placówce prowadzonej przez podmiot niepubliczny zgłasza ten fakt do rejestru Wojewody. Wszelkie zmiany danych objętych rejestrem gmina zgłasza Wojewodzie w terminie 14 dni od dnia ich powstania, o czym stanowi art. 48a ust. 11c ustawy o pomocy społecznej. Prowadzenie rejestru miejsc udzielania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych, schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi, noclegowaniach oraz ogrzewalniach ma na celu zapewnienie maksymalnego dostępu do informacji o miejscach tymczasowego schronienia dla osób bezdomnych i wszystkich potrzebujących wsparcia w tej formie. Pozwala również na weryfikację, które gminy wywiązują się z obowiązkowego zadania, określonego w art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o pomocy społecznej, polegającego na udzieleniu tymczasowego schronienia osobom tego pozbawionym. Przy dokonywaniu zgłoszenia do rejestru należy uwzględniać zakres danych, jaki ten rejestr winien zawierać, katalogowany w art. 48a ust. 11a ustawy o pomocy społecznej.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Nieterminowe zgłoszenie do rejestru prowadzonego przez Wojewodę danych objętych rejestrem w oparciu o zawierane umowy z podmiotami udzielającymi tymczasowego schronienia.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanego zadania należy:

1. Wszelkie zmiany danych objętych rejestrem miejsc, w których gmina udziela tymczasowego schronienia zgłaszać Wojewodzie w terminie 14 dni od dnia ich powstania.
Podstawa prawna: art. 48 a ust. 11 a, b, c ustawy o pomocy społecznej.
Termin wykonania: na bieżąco.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do Wójta Gminy Jerzmanowa, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Olszacz

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Jerzmanowa.
2. A/a